

Webinar: Omgevingswet en het VTH-proces

Antwoorden op de gestelde vragen

24 maart 2020

Voorwoord

Op 24 maart namen ruim 1000 mensen deel aan het webinar 'Omgevingswet en het VTH proces'. Tijdens het webinar werden er veel vragen via de chat gesteld. Een deel is meteen beantwoord door het chatteam. In dit document geven we een overzicht van alle vragen en de antwoorden daarop. Om het overzichtelijk te houden zijn de vragen ingedeeld in rubrieken.

Aan een aantal antwoorden hebben we tekst toegevoegd van memorie van toelichting van de Omgevingswet en Invoeringswet en van de nota van toelichtingen van de AmvB's (en Invoeringsbesluit).

Er zijn ook vragen gesteld over bodem. We zullen ten aanzien van de vakspecifieke vragen nagaan of de VNG of het programma Aan de Slag, over dit onderwerp iets kunnen organiseren.

Een tip: als je een vraag hebt, kijk dan eens in de memorie van toelichtingen van de wetten of de nota van toelichtingen van de Amvb's. Vaak geeft dat veel informatie.

Inhoud

A. Uitgangspunten.....	2
B. Procedures.....	2
C. Participatie.....	6
D. Kwaliteitscriteria en basistakenpakket.....	6
E. WKB.....	7
F. Toezicht en handhaving.....	7
G. Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit.....	10
H. Milieu in de Omgevingswet.....	10
I. Vragenbomen.....	11
J. Omgevingsplan.....	12
K Leges.....	16
L. Bodem.....	17
M. DSO.....	18
N. Inrichten proces.....	19
O. Overig (o.a. transformatietabel).....	19

A. Uitgangspunten

A1. Zorgplichten hoe zit dat precies?

In de Omgevingswet kennen we een algemene zorgplicht, een algemeen verbod en een specifieke zorgplicht. Deze maken het mogelijk voor toezichthouders en handhavers op te treden als er *evidente nadelige* gevolgen zijn als iemand activiteit verricht die een veilige en gezonde fysieke leefomgeving in gevaar brengen.

Er geldt sowieso een algemene zorgplicht, die als een soort vangnet functioneert. Daarnaast is er een algemeen verbod als er aanzienlijke negatieve gevolgen zijn. En tot slot is er een specifieke zorgplicht. Deze is specifiek toegespitst op specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen. Het is raadzaam dat ook in het omgevingsplan specifieke zorgplichten worden opgenomen. Zie ook de informatie op de [website van Aan de slag met de Omgevingswet](#).

Als een bepaalde activiteit wordt gezien als ongewenst, maar het is wellicht wat minder evident, dan is het mogelijk om via maatwerkvoorschriften en niet via de zorgplicht een bedrijf of burger alsnog tot de orde te roepen. De Omgevingswet biedt hiervoor meer ruimte dan de huidige wetgeving.

Aangezien de wet meer uitgaat van vertrouwen en verantwoordelijkheid, is het denkbaar dat bij het opstellen van regels telkens de vraag wordt gesteld of dat ongewenst gedrag eventueel via een (al dan niet specifieke) zorgplicht, via het algemene verbod of eventueel via het achteraf opleggen van maatwerkvoorschrift kan worden aangepakt. Vaak zal het afhankelijk zijn of het veel voor komt en wie de doelgroep is of je kiest voor vergunning, meldingen informatieplichten, algemene regels of dat de zorgplicht ook prima kan werken. Keuze voor meer werken/vertrouwen met het werken met zorgplichten vraagt echter wel iets van de kennis en ondersteuning van de toezichthouders en handhavers.

A2. Als de onlosmakelijkheid wordt losgelaten, wil dat zeggen dat als iemand "bouwen" aanvraagt, terwijl er ook "wijzigen monument" nodig is, dat iemand een vergunning kan krijgen voor bouwen terwijl het voor monumenten geweigerd zou worden, maar dat dat niets betekent voor de aangevraagde vergunning voor bouwen? nu moet het geheel beoordeeld worden en het een kan niet zonder het ander.

Project mag uiteraard pas plaatsvinden als voor alle relevante activiteiten een vergunning is verkregen.

B. Procedures

B1. Waar is advies met instemming geregeld?

In de Omgevingswet (Ow) en het Omgevingsbesluit (Ob) staat wanneer overheden advies en instemming moeten vragen bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift. Daarnaast kunnen overheden de verplichting om advies te vragen opnemen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening.

Zie ook:

- [Advies en instemming in de Omgevingswet](#)
- [FAQ's bevoegd gezag](#)

B2. Een fasering van invoering Omgevingswet is handig. Aan de andere kant moet je dat op 1-1-2021 al kunnen doen. Bijvoorbeeld als op 2 januari een initiatief komt die de raad graag in het omgevingsplan wil opnemen.

In dit geval zijn er twee mogelijkheden:

1. een initiatiefnemer doet een aanvraag voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit;
2. de gemeente ontwikkelt voor dat gebied een omgevingsplan conform de wetgeving.

B3. Bij magneetwerking werden provincies en rijk genoemd. Is er ook een magneetwerking met waterschappen?

In artikel 4.2 en 4.3 (van paragraaf § 4.1.2 *Aanvraag om een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten*) in het Omgevingsbesluit (incl. invoeringsbesluit) is aangegeven wanneer er een magneetwerking is bij wateractiviteiten.

B4. Welke activiteiten vallen nog wel onder de uitgebreide procedure dan?

In bijzondere gevallen geldt de uitgebreide procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit is geregeld in artikel 16.65, lid 1 Ow. Artikel 10.24 van het Omgevingsbesluit wijst deze gevallen aan. Ook kan de uitgebreide procedure van toepassing zijn op verzoek of met instemming van de aanvrager. Op grond van artikel 16.65, vierde lid Ow, kan het bevoegd gezag, zoals het college van B&W, de uitgebreide procedure van toepassing verklaren op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Zie daarvoor ook vraag B7.

B5. Mag je het wel generiek maken, zo'n advies met instemming voor de raad?

Je moet als raad expliciet maken in welke gevallen de gemeenteraad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten advies met instemming wenst. De raad heeft deze bevoegdheid op grond van artikel 16.15a, onder b) van de Omgevingswet. Bij voorkeur doet de raad dit voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Bij het beslissen op de aanvraag voor een dergelijke buitenplanse omgevingsplanactiviteit, wordt het advies van de gemeenteraad in acht genomen.

Advies en instemming	
Wettelijke grondslag	art. 16.15a, aanhef, onder b, art. 16.15b en art. 16.16 Omgevingswet. art. 4.21 Omgevingsbesluit.
Bevoegd gezag	gemeenteraad
Type omgevingsvergunning	buitenplanse omgevingsplanactiviteit
Per geval of voor categorieën van gevallen?	Categorie: 'door de gemeenteraad aangewezen gevallen'
Momentum	voor iwt Ow

B6. Moet de gemeente altijd meewerken wanneer uit participatie blijkt dat iedereen positief is. Mag er gekeken worden naar algemeen belang?

Zie voor het antwoord het aparte blokje participatie, en antwoord op C1.

B7. Waar kan ik een nadere toelichting vinden op de mogelijkheid om in individuele gevallen een uitgebreide procedure te volgen?

Zoals opgemerkt bij vraag B4 kan de uitgebreide procedure worden toegepast in de volgende gevallen

- Indien aangewezen op grond van 10.24 Omgevingsbesluit
- Op verzoek van of met instemming van de aanvrager
- Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit door het bevoegd gezag, onder voorwaarden a) als het gaat om een activiteit die aanzienlijke gevolgen heeft of kan hebben voor de fysieke leefomgeving en b) waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben

Activeren uitgebreide voorbereidingsprocedure bijzondere gevallen	
Wettelijke grondslag	art. 16.65, vierde lid, Omgevingswet

Bevoegd gezag	Bevoegd gezag vergunning, meestal college van burgemeester en wethouders
Type omgevingsvergunning	buitenplanse omgevingsplanactiviteit
Per geval of voor categorieën van gevallen?	'bij besluit' ^[1]
Momentum	in beheerfase Ow
Voorwaarden	a) Als het gaat om een activiteit die aanzienlijke gevolgen heeft of kan hebben voor de fysieke leefomgeving en B) waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben.

B8. Hoer ik nou dat het mogelijk is voor een bevoegd gezag om een procedure van regulier naar uitgebreid te veranderen op basis van gemaakt beleid?

Het is niet mogelijk om op basis van gemaakt beleid voor het bevoegd gezag voor standaardgevallen een uitgebreide procedure toe te passen. Dat zal altijd een apart besluit zijn en is enige terughoudendheid gepast. Deze bevoegdheid is in principe aan het college, niet aan de raad en moet van geval tot geval worden bekeken.

Er moet sprake zijn van aanzienlijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving en naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben. In de gemeente kan vast worden nagedacht wat als aanzienlijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving wordt aangemerkt. De gemeente kan ook nagaat waaruit doorgaans wordt afgeleid dat belanghebbenden naar verwachting bedenkingen hebben tegen een plan.

Betrek in dat gesprek ook de ambitie voor het omgevingsplan. De opzet van het omgevingsplan (sturingsfilosofie) heeft namelijk invloed op het aantal te verwachten verzoeken om van het plan af te wijken (buitenplanse omgevingsplanactiviteit).

Bezie na afloop van die exercitie of gevallen te omschrijven zijn waarvoor duidelijk is dat het wenselijk kan zijn om de uitgebreide voorbereidingsprocedure te activeren. Dit kan gebruikt worden bij de interne procesbeschrijvingen. Uiteraard zal het college dan altijd nog apart moet beslissen in die individuele gevallen en ook de initiatiefnemer moeten bevragen.

B9. De beslissing of een procedure uitgebreid wordt ipv regulier, wordt in het geval dat de provincie BG is genomen door GS?

Dat klopt. Het bevoegd gezag neemt die beslissing.

B10. Hoe werkt de coördinatie-regeling bij een meervoudige aanvraag mba en wateractiviteit (niet IPPC)/ Waar vind ik meer info over de coördinatie-regeling met waterschap/RWS?

Zie de Coördinatie-regeling van de Algemene wet bestuursrecht.

B11. Hoe zit het met de dwangsom bij niet tijdig beslissen?

Soms is de beslistermijn verstreken, maar is nog geen besluit genomen. Dat heeft enkele gevolgen. Eén daarvan is dat het bevoegd gezag dan een dwangsom moet betalen aan de aanvrager. Dat staat in paragraaf 4.1.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze dwangsom-regeling geldt in zowel de reguliere procedure als in alle gevallen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

B12. Hoe verloopt onder de Omgevingswet de bezwaar en beroepsprocedure bij plannen die nu uitgebreid zijn en straks regulier zijn?

Deze verloopt dan conform de reguliere procedure. Bezwaar en beroep is dan mogelijk nadat bevoegd gezag een besluit heeft genomen. Bij de uitgebreide procedure is nooit bezwaar (alleen zienswijze en beroep). Dat is nu niet het geval en onder de Omgevingswet ook niet.

B12. Is er bij het maken van afspraken over "Wie handhaaft?" nog een hiërarchie indien partijen er niet uit komen?

Alleen bij een dubbele handhavingsbevoegdheid (dus als er advies met instemming is) kan er sprake zijn van de vraag wie handhaaft. Het is raadzaam dat partijen hier afspraken over maken en gegevens over uitwisselen.

B13. Worden er grote verschillen verwacht met huidige verdeling bevoegd gezag (gemeente-provincie)?

In de Omgevingswet is gekozen voor het principe: decentraal, tenzij. Bij die aanwijzing wordt het subsidiariteitsbeginsel uit artikel 2.3 van de Omgevingswet in acht genomen. Dat betekent dat in principe voor de niet-watervergunningen het bevoegd gezag in de basis ligt bij het college van burgemeester en wethouders. Overigens geldt dit principe ook voor watervergunningen. Maar dan natuurlijk dat het waterschap in principe het bevoegd gezag is.

Bij milieu betekent dit dat provincie bevoegd gezag is bij de complexe bedrijven. In een aantal gevallen, zoals we tot nu kunnen overzien, is er naar verwachting een beperkte verschuiving van de provincie naar de gemeente bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Voor deze groep complexe bedrijven geldt in tegenstelling tot de niet-complexe bedrijven, het uitgangspunt van eens bevoegd gezag altijd bevoegd gezag.

Het principe van decentraal tenzij, is ook doorgetrokken in het geval daar waar het meervoudige aanvraag is, spaarzaam te zijn met magneetactiviteiten waardoor het bevoegd gezag naar het rijk of naar provincie verschuift. Dat gebeurt alleen maar als er activiteiten in die meervoudige aanvraag zitten waardoor het bevoegd gezag als er sprake is van nationaal of provinciaal belang. Dit principe zal naar verwachting kunnen leiden tot een verschuiving van bevoegd gezag.

NB Er kan natuurlijk sprake zijn van een meervoudige aanvraag met meer dan één magneetactiviteit van verschillende bestuursorganen, of een meervoudige aanvraag waarin magneetactiviteiten ontbreken en het college van burgemeester en wethouders niet tot de bij de aanvraag betrokken bestuursorganen behoort. Voor deze situaties is het niet goed mogelijk om op voorhand te bepalen welk belang de doorslag moet geven bij de aanwijzing van het bevoegd gezag. In het Omgevingsbesluit wordt daarom in die gevallen de pragmatische regel 'hoogst bevoegd gezag beslist' als uitgangspunt voor de toedeling van bevoegd gezag gehanteerd.

B15. Waar moet de strafbaarstelling van de gedoogplichten geregeld worden?

Bij gedoogplichten gericht op het opheffen van de belemmering om grond te mogen betreden is het effectief om zo nodig de 'sterke arm' in te kunnen roepen. Daarom is ervoor gekozen om overtreding van alle gedoogplichten strafbaar te stellen. In hoofdstuk 10 van de Omgevingswet is dit vastgelegd. In het omgevingsrecht worden punitieve sancties vanouds in het kader van het strafrecht opgelegd. In de Wed wordt het overtreden strafbaar gesteld van tal van voorschriften uit wetten die naar de Omgevingswet zijn overgeheveld. In de nota van toelichting van de Invoeringswet is hierover een toelichting opgenomen.

Bestuurlijke handhaving van gedoogplichten is niet voor het hele werkveld van de Omgevingswet even effectief. Daarom is in dit besluit per afzonderlijke gedoogplicht een keuze gemaakt of bestuurlijke handhaving nodig is op basis van een afweging van de voor- en nadelen van dit instrument in verhouding tot de specifieke kenmerken van het betrokken domein. Vanzelfsprekend is dit gebeurd in overleg met het bestuursorgaan dat een gedoogplicht oplegt of dat bij de uitvoering van werkzaamheden een gedoogplicht nodig heeft. Verwezen wordt verder naar de artikelsgewijze toelichting bij het desbetreffende artikel waarin de gemaakte keuze wordt onderbouwd (artikel 13.2 van het Omgevingsbesluit).

C. Participatie

C1. Moet de gemeente altijd meewerken wanneer uit participatie blijkt dat iedereen positief is. Mag er gekeken worden naar algemeen belang?

Ik weet niet zeker of ik de vraag goed begrijp. De initiatiefnemer geeft op het aanvraagformulier aan wat hij aan participatie heeft gedaan. Eventueel bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten als de raad vooraf heeft aangegeven in welke gevallen participatie bij de omgevingsvergunning verplicht is, kan het een afwijzingsgrond. Het college behoudt zijn discretionaire bevoegdheid en is niet gebonden aan de uitkomsten van participatie. Het besluit is aan het bevoegd gezag. Uiteraard moet net zoals het bevoegd gezag alle bij het besluit betrokken belangen afwegen, conform artikel 3.4 van de Awb en het besluit zorgvuldig voorbereiden en motiveren (ex artikel 3:2 en 3:46 Awb).

C1b). Waar staat dat de raad gevallen kan aanwijzen waarvoor participatie verplicht is?

Dat is bepaald in de Omgevingswet, zie onderstaand schema.

Participatie	
Wettelijke grondslag	art. 16.55, zevende lid, Omgevingswet
Bevoegd gezag	gemeenteraad
Type omgevingsvergunning	buitenplanse omgevingsplanactiviteit
Per geval of voor categorieën van gevallen?	'gevallen van activiteiten'
Momentum	voor iwt Ow

C2. Participatie bij omgevingsvergunningen die binnen een termijn van 8wk verleend moeten worden. Hoe moet ik me dat voorstellen?

Participatie vindt plaats voor de aanvraag en wordt georganiseerd door de initiatiefnemer, voordat de wettelijke termijn van 8 weken gaat lopen. Uiteraard kan een gemeente suggesties doen of hulpmiddelen aanreiken hoe een initiatiefnemer dat zou kunnen doen.

C3. Zijn er al voorbeelden hoe gemeenten omgaan met participatie? Je hebt participatie bij Omgevingsvisie en bij initiatieven. Wat is het verschil en waar kan ik dit terug lezen wat ik moet doen.

Participatie bij omgevingsvisie, omgevingsplan en programma wordt door het bevoegd gezag zelf georganiseerd. Het gaat om participatie bij gemeentelijk beleid. Zie bijvoorbeeld ook de bepaling in artikel 10.2 Omgevingsbesluit, waarin staat dat de raad bij het vaststellen van het omgevingsplan aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn.

Participatie bij omgevingsvergunningen wordt door de aanvrager gedaan voorafgaand aan de aanvraag, zie C2. De raad kan categorieën van gevallen aanwijzen waarvoor participatie verplicht is voor indiening van de aanvraag, zie C1b).

Meer informatie over participatie in het vergunningenproces en o.a. visie is te vinden op de [website van Aan de slag met de Omgevingswet](#) en daar zijn [leuke voorbeelden](#) te vinden.

D. Kwaliteitscriteria en basistakenpakket

D1. Aan welke VTH kwaliteitscriteria wordt gerelateerd, komt er nog een nieuwe?

Hoofdstuk 7 van het huidige Besluit Omgevingsrecht (Wabo) is zo beleidsneutraal mogelijk omgezet naar de Omgevingswet. Dat geldt ook voor de procescriteria.

De grondslag bevindt zich artikel 18.18 van de Omgevingswet (incl. lw). In het Omgevingsbesluit wordt het een en ander uitgewerkt. Zie hiervoor artikel 13.5; 13.6; 13.7; 13.8; 13.9; 13.10 en 13.11 van het Omgevingsbesluit (incl lb).

D2. Wordt het BTP nog gewijzigd? Afspraak is dat we beleidsneutraal over zouden gaan, maar dat lijkt niet aan de orde.

Er is gestreefd om de Wet VTH beleidsneutraal over te laten gaan. Dit geldt ook voor het basistakenpakket. Echter als gevolg van de -inrichting-naar- activiteit benadering is dat juridisch niet 1 op 1 beleidsneutraal te regelen. In sommige gevallen zullen er bij die gemeenten en OD's die strikt het basistakenpakket volgen taken af en bij gaan. VNG en BZK zijn in gesprek om de consequenties te bezien op die taken waar dat grote organisatorische consequenties kan hebben. Met BZK wordt besproken om daar waar dat grote organisatorische consequenties nog wijzigingen in het Invoeringsbesluit ten aanzien van het basistakenpakket aan te brengen.

D3. Als ik het OB en het BAL lees dan zie ik toch een forse verschuiving van taken van gemeente naar de OD. o.a alle mba's die onder hst 3 BAL vallen maar ook niet alleen het voorbereiden van besluiten maar nu ook beoordelen en beslissen.

Het desbetreffende artikel (artikel 13.12 in het OB) wordt inderdaad nog aangepast, waarbij wordt voorgesteld dat het woord 'besluiten' komt te vervallen. Nadere communicatie hierover wordt nog afgestemd met BZK.

E. WKB

E1. Heeft VNG al een format voor een Projectplan? Dit om een proefproject aan te leveren aan de Regiegroep. Wanneer kan VTH stroomschema's vergunningverlening, toezicht en handhaving verwachten?

Deze vraag heeft betrekking op de Wkb proefprojecten. Op vng.nl kunt u nadere informatie vinden. Uiterlijk medio april zal het format beschikbaar zijn. Op de [website van het IBK](#) is onlangs het processchema bouwen onder de Omgevingswet gepubliceerd. Daarnaast worden er ook in hetzelfde format als de werkende processen voor de Omgevingswet processen voor de WKB in kaart gebracht.

E2. Als een initiatiefnemer nu bezig is met het bouwen van een gebouw, en de opleving vindt plaats na 1-1-2021. Moet de initiatiefnemer/kwaliteitsborger dan een dossier "bevoegd gezag" opleveren aan het bevoegd gezag?

Nee, immers de initiatiefnemer heeft dan een omgevingsvergunning conform de Wabo.

NB. alle initiatieven die voor 1-1-2021 zijn aangevraagd worden ook afgehandeld conform de Wabo.

F. Toezicht en handhaving

F1. Wat betekent het concreet als je zegt dat ook toezicht en handhaving Omgevingswet proof moeten zijn?

Daarbij moet je o.a. denken aan:

- Zorgen dat de toezichthouders en handhavers kunnen werken met het overgangsrecht van de Ow en de nieuwe wet voor nieuwe bedrijven/initiatieven.
- Check uitvoerbaarheid van vergunningen. Bij veel gemeenten wordt de concept vergunning nog getoetst op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid: afspraken over wijze/snelheid van inbreng van de toezichthouders bij het opstellen van de vergunningvoorschriften, zodat de reguliere termijn gehaald kan worden
- Dat mandaten opnieuw zijn ingeregeld
- Dat toezichthouders opnieuw zijn aangewezen
- Arrangement met de OD zijn aangepast

- Kwaliteitsverordening is aangepast
- Eventuele standaarddocumenten zijn aangepast
- Dat toezichthouders en handhavers onderlinge informatie kunnen uitwisselen over inrichtingen. Mede als gevolg van het van inrichting naar activiteit denken, kan als gevolg van het basistakenpakket dat via artikel 13.12 Omgevingsbesluit (incl IB, let op kleine onderdelen, zal dit artikel naar alle waarschijnlijk nog wijzigen) betekenen dat er bepaalde inrichting waarbij nu alleen de Omgevingsdienst of gemeente toezichtstaak heeft, dat dit of geheel verschuift of in sommige gevallen beiden.
- Afspraken met advies met instemming omdat daar een dubbele handhavingsbevoegdheid is.

Daarnaast is het verstandig om te denken op welke wijze waarop de zorgplicht en de ruimere mogelijkheden om te werken met maatwerkvoorschriften wordt ingevuld bij de gemeenten. Tot slot de kennis en ervaring die toezichthouders en handhavers hebben over bepaalde gebieden en branches kan relevant zijn bij het opstellen van het omgevingsplan en het monitoren van de doelen. De vraag die aan de orde is of en hoe de gemeente deze kennis wil inbrengen in het opstellen van het omgevingsplan.

F2. Wat zijn de praktische te verwachten effecten zijn van invoering van meer algemene regels en zorgplichten voor toezichthouders en handhavers? Bijvoorbeeld meer onduidelijkheid over de regels waardoor meer overtredingen plaatsvinden? hoe kun je dat opvangen in bijv je handhavingsbeleid?

We zien dat capaciteit voor toezicht en handhaving vaak verdeeld is naar:

1. Verzoeken om handhavend op te treden
2. Programmatisch (risico-analyse):
  - a. Aan de hand van vergunningen, meldingen en informatieplichten
  - b. Gebiedsgericht
  - c. Themagericht
3. Incidenten: binnen de gemeenten, of nav incidenten elders

Het is inderdaad de vraag als je meer met algemene regels werkt en/meer met zorgplicht wenst te werken (zie ook een antwoord op een van de andere vragen) of de balans van de inzet van 'vergunning/meldingen/informatieplichten' niet meer moet naar gebiedsgericht en themagericht.

F3. Strafrechtelijke handhaving zorgplicht: waar regel je dat in een omgevingsverordening of omgevingsplan?

Een bestuurlijke boete opleggen in relatie tot omgevingsplan kan op basis van via artikel 18.2 van de Omgevingswet.

F4. Zijn Informatieplichten handhaafbaar? Of alleen meldingen?

Ook informatieplichten zijn handhaafbaar. Het is 'gewoon' iets dat de initiatiefnemer moet doen (vergelijkbaar met de meldplicht Activiteitenbesluit nu). Handhaven kan.

De melding onder Ow wordt zwaarder: als niet gemeld wordt, mag activiteit niet starten. Dat maakt steviger handhaven mogelijk.

F5. Wat is de relatie met de Landelijke Handhavingsstrategie?

Op zich is die nog steeds goed toepasbaar. Er zijn gedachten/ideeën om hier wel nog een niveau aan toe te voegen, namelijk het voeren van een waarschuwingsbeleid. Dit is op dit moment nog niet verder geconcretiseerd.

Onder de Omgevingswet vervalt vaker de vergunningplicht, maar wordt er meer met algemene regels gewerkt. Dat betekent dat het makkelijk is voor bedrijven en burger om per ongeluk een fout te maken. Een waarschuwingsbeleid voorkomt dat het bevoegd gezag bij elk ongelukje een last onder dwangsom of bestuursdwang moet gaan opleggen. Tijdige opname van waarschuwingsbeleid zal daarom een hoop ellende kunnen voorkomen.

F6. Wat is inspectieview?

Inspectieview is een systeem om per casus onderling informatie uit te wisselen. Inspectieview is een bestaand systeem voor toezichthouders dat informeert en signaleert. (Rijks)inspectiediensten, omgevingsdiensten en andere organisaties binnen handhaving en toezicht kunnen met Inspectieview hun werk gericht uitvoeren. <https://www.ilent.nl/onderwerpen/inspectieview-voor-inspectietaken>

F7. Wanneer is de WED aangepast op de OW?

Via de invoeringswet wordt de WED aangepast op de Ow. Hiervoor geldt dezelfde inwerkingtredingsdatum als de Ow.

F8. Wat bedoel je met andere werkwijze toezicht? Daar ben ik zeer benieuwd naar. Niet alleen voor Wabo-toezicht maar ook voor BRZO-toezicht

Het toezicht dat je als gemeente (of als provincie bij complexe bedrijven) wilt (samen met je OD) moet in synchronisatie zijn met de dienstverlening en de manier waarop het bevoegd gezag haar beleid heeft opgesteld. In hoeverre wil je het laten doorwerken, in vragen als:

- Ja, tenzij benadering?
- Vertrouwen en verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemer: heb je er voldoende aan gedaan dat een initiatiefnemer die verantwoordelijkheid ook kan nemen? Is hij goed geholpen, weet hij waar hij aan moet voldoen? 'kon hij spontaan' naleven, dus zonder toezicht en handhavingsdruk?
- De Omgevingswet gaat uit van beter beschermen en beter benutten; het accent ligt dus minder op de handhaving van de regeltjes, maar meer op het halen van de doelstellingen? Wat betekent dit voor de inzet van je toezichthouders? Doe je dan dus bijvoorbeeld ook meer naar gebieden of op thema's?
- Nu met de van inrichting naar activiteit denken, hoe ga je je dossiervorming doen naar zaken en/of personen?
- Hoe de uitwisseling van informatie

F9. Stel je schrijft in oktober 2020 iemand aan die een illegaal bouwwerk heeft gebouwd en je geeft diegene vier maanden om dit te verwijderen, waarna er gehandhaafd gaat worden. In februari 2021 is het bouwwerk niet verwijderd. Hoe gaat dit dan? Leg je de dwangsom dan op op grond van de Omgevingswet of nog op grond van de Wabo?

De stelselherziening voor het omgevingsrecht kent overgangsrecht (met zogenaamde eerbiedigende werking) voor op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet lopende procedures. Dit betekent dat een voorbereidingsprocedure voor besluitvorming die in gang is gezet vóór de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en waarvan de besluitvorming – inclusief een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure tegen dat besluit – op die datum nog niet is afgerond, wordt afgewikkeld volgens het 'oude recht'. Met het 'oude recht' worden zowel de inhoudelijke als de procedurebepalingen bedoeld die op die besluiten van toepassing zijn. Ongeacht of die vervanging gepaard gaat met geen enkele, slechts geringe of juist met ingrijpende wijzigingen, is het voor alle bij de besluitvorming betrokken partijen (inclusief de bestuursrechter) het meest overzichtelijk als de 'spelregels' niet tussentijds worden gewijzigd, ongeacht de fase waarin de besluitvorming zich op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet bevindt. Op die manier wordt een wisseling van regime voorkomen bij overgang naar de Omgevingswet.

Dan gelet op de vraag, is hier sprake van overgangsrecht? Om goed antwoord te geven, moeten we naar artikel 4.23 kijken (bestuurlijke sanctiebesluit) van de Invoeringswet:

Artikel 4.23 (bestuurlijk sanctiebesluit)

1. Als voor de inwerkingtreding van afdeling 18.1 van de Omgevingswet een overtreding heeft plaatsgevonden, een overtreding is aangevangen of het gevaar voor een overtreding klaarblijkelijk dreigde, en voor de inwerkingtreding van die afdeling een bestuurlijke sanctie is opgelegd voor die

overtreding of dreigende overtreding, blijft het oude recht op die bestuurlijke sanctie van toepassing tot het tijdstip waarop:

- a. de beschikking onherroepelijk is geworden, volledig is uitgevoerd of ten uitvoer is gelegd,
- b. de beschikking is ingetrokken of is komen te vervallen, of
- c. als de beschikking gaat om de oplegging van een last onder dwangsom:
  - 2°. de dwangsom volledig is verbeurd en betaald, of
  - 3°. de last is opgeheven.

2. Afdeling 4.1 is in die gevallen niet van toepassing.

De vraag die zich hier voor doet is of een vooraankondiging een start is van een handhavingsprocedure. Er is dan nog geen sprake een bestuurlijke sanctie op grond van artikel 4.23. De dwangsombeschikking zal ons inziens op het nieuwe recht gebaseerd worden.

G. Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit

G1 Is gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit de huidige monumentencie?

De gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit op grond van artikel 17.9 van de Ow kan meer zijn dan de huidige monumentencommissie. De instelling van deze commissie is in ieder geval verplicht indien een gemeente rijksmonumenten binnen zijn grondgebied heeft, dat is bijna altijd het geval. Daarnaast kan de commissie ook over andere aspecten van een goede omgevingskwaliteit adviseren. Zie ook de volgende vraag en de link naar de recent door VNG gepubliceerde Handreiking adviesstelsel ruimtelijke kwaliteit.

G2 Kan inderdaad de huidige monumentencommissie de nieuwe adviescommissie zijn en moet die dan opnieuw worden aangesteld?

Dat is inderdaad het geval. Toelichting op de twee voorgaande vragen:

Het instellen van een gemeentelijke adviescommissie is een minimumeis. Deze commissie heeft in ieder geval tot taak te adviseren over de aanvragen voor een 'omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument'. Voor gemeenten met deze 'gebouwde of aangelegde' rijksmonumenten is het instellen van een gemeentelijke adviescommissie een wettelijke plicht die bij het inwerkingtreden van de Omgevingswet op orde moet zijn. De gemeenteraad moet daar nog vóór het inwerkingtreden van de Omgevingswet een besluit over nemen. Indien dat niet lukt, dan is er tijdelijk geen commissie voor nieuwe aanvragen en wordt niet voldaan aan de wettelijke bepaling. De Omgevingswet laat gemeenten de vrijheid om hun eigen adviesstelsel in te richten. Het aantal keuzes is groot. Daarom vallen de huidige adviescommissies of adviseurs voor cultureel erfgoed en ruimtelijke kwaliteit niet onder het overgangsrecht van de Omgevingswet. De bepalingen over de adviescommissies uit de erfgoedverordening en de bouwverordening kunnen niet zonder meer worden omgezet.

Graag verwijs ik voor meer informatie naar de [Handreiking Adviesstelsel Omgevingskwaliteit van VNG, RCE en FRK](#).

H. Milieu in de Omgevingswet

H1. Wij toetsen nu (milieu) inrichtingen. Een activiteit moet in de regel 6 maanden in bedrijf zijn om aan een WM-inrichting te voldoen. Hoe zit dit onder de Omgevingswet met activiteiten?

De wettelijke definitie van een milieubelastende activiteit zegt niets over de duur van de activiteit. De definitie uit de begrippenbijlage van de Omgevingswet luidt namelijk als volgt: een milieubelastende activiteit is een "activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een

lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit”.

Mogelijk dat jurisprudentie hier in de toekomst iets naders voor zal invullen. Vooralsnog is iets zeer tijdelijks dus ook een mba. Bij de beoordeling van de mate van de milieubelasting van de mba lijkt het logisch om de duur van een activiteit daarbij wel mee te wegen.

Als een gemeente in een omgevingsplan regels voor mba's stelt, kan een gemeente desgewenst het bereik van die regels beperken tot activiteiten die langere tijd plaatsvinden.

H2. Wat zijn complexe bedrijven?

Dat zijn bedrijven die onder afdeling 3.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vallen. Het gaat daarbij om de Seveso-inrichtingen, om een categorie 'zware' ippc-bedrijven (met bovengemeentelijke milieugevolgen of een hoog milieurisico) en enkele andere milieubelastende installaties met bovengemeentelijke milieugevolgen of een hoog milieurisico.

Deze bedrijven zijn vergunningplichtig op grond van het Bal. De provincie is daarvoor het bevoegd gezag. Voor complexe bedrijven is de omgevingsvergunning het centrale document. Om die reden vallen bij complexe bedrijven ook de "functioneel ondersteunende activiteiten" onder de vergunningplicht.

Meer informatie:

- [Milieuregels in het Bal voor complexe bedrijven](#)
- [Webcollege op Omgevingswetportaal:](#)

H3. Wanneer OBM vervalt moeten de activiteiten dan met ingang van OW een vergunning hebben? Oftewel moeten we nu nog een inhaalslag doen?

Bedrijven die nu OBM-plichtig zijn blijven in veel gevallen vergunningplichtig, soms vervalt de vergunningplicht. Als de activiteit nog steeds vergunningplichtig is, gaat het voortaan om een gewone omgevingsvergunning. Meer informatie:

- [Omgevingsvergunning beperkte milieutoets](#). Hier staat ook een was-woordt tabel.
- [Overgangsrecht omgevingsvergunning Wm-inrichtingen](#)

H4. Hoe zit het met een mba bij een burgerwoning?

Als ik de vraag goed begrijp: kan er een mba activiteit plaats vinden in/bij een burgerwoning. mba is een breed begrip, en in tegenstelling tot het begrip "inrichting" niet beperkt tot bedrijfsmatige activiteiten. Een mba kan dus ook een particuliere activiteit zijn. Veel Bal-regels zijn echter niet van toepassing op een activiteit bij een huishouden. In een omgevingsplan kan een gemeente (als zij dat wil!) ook milieuregels stellen voor mba's bij een huishouden.

H5. Krijgt een activiteit een afgekaderd gebied of kan een bedrijf zijn activiteit in de grootte van de ruimte zomaar vergroten?

Een activiteit moet bij een informatie- of meldplicht of vergunningplicht ook de grenzen van de activiteit aangeven. Zo maar vergroten kan dan dus niet. De nieuwe begrenzing moet van tevoren worden doorgegeven. Een vergroting van de begrenzing kan effect hebben op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Denk bijvoorbeeld aan de geluidsbelasting op de omgeving of externe veiligheidsrisico's. In dergelijke gevallen zal de vergroting van de begrenzing ook inhoudelijk beoordeeld moeten worden. Zie ['Begrenzing van de locatie bij de milieubelastende activiteit'](#).

I. Vragenbomen

I1. Kunnen we straks alle activiteiten die we nu in de OLO aanvragen straks per 1 januari ook in DSO aanvragen of moeten we als gemeenten nog iets regelen om een gat te voorkomen?

In principe zijn alle aanvragen die nu in de Olo zitten op het moment van inwerkingtreding ook aan te vragen via het DSO-LV. Immers in de bruidsschat zitten ook de indieningsvereisten voor de huidige lokale Olo-vergunningactiviteiten. *Wat zit er niet in ten opzichte van de huidige Olo-activiteiten die betrekking hebben op de eigen verordeningen (denk aan kappen, uitweg, alarm etc)?*

- De vragenbomen voor het checken van een vergunning/meldingsplicht
- Eventuele specifieke vragen in het formulier die het bevoegd gezag wil stellen voor de lokale Olo vergunningactiviteiten
- Formulier voor een eventuele melding

Het is raadzaam om te bezien om deze gelet op het continuering dienstverleningsniveau voor inwerkingtreding toe te voegen aan het loket. Het is eventueel ook denkbaar dat u hiervoor totdat er een nieuw omgevingsplan een apart formulier aanbiedt op uw eigen website. Het toevoegen van andere activiteiten dan de huidige lokale Olo-vergunning/meldingsplichten is pas mogelijk als u een nieuw omgevingsplan hebt gemaakt.

12. Wordt de kapmelding (Wet NB Houtopstanden) (buiten de bebouwde kom Wet NB) ook meegenomen in een aanvraag? Nu moet dit nog steeds los van WABO verg. aangevraagd worden.

De wet Natuurbescherming wordt via de aanvullingswet Natuur opgenomen in de Omgevingswet, inclusief de daarbij behorende verplichtingen. In het BAL staan hiervoor de regels. De provincie kan eventuele maatwerkregels opnemen in haar omgevingsverordening. Er kan dus dan een meervoudige aanvraag worden gedaan. Overigens het doen van een melding en het doen van een aanvraag zijn wel twee aparte handelingen.

13. Wanneer zijn de vragenbomen rond de rijksregels te verwachten/te zien/te vinden?

Op dit moment worden de vragenbomen ontwikkeld. Deze zullen partjes worden gepubliceerd in de preproductie omgeving. We zijn in overleg met BZK om deze planning met jullie te kunnen delen.

14. Zijn er standaard vragenbomen, vragenbomen die uitgaan van de bruidsschat? Wij zullen voorlopig nog even moeten doen met huidige bestemmingsplannen en bruidsschat, zonder dat wij daar een gemeentelijk sausje overheen hebben gegoid.

Vanuit het rijk zullen de vragenbomen (voor het checken van de vergunning en meldingsplicht) voor de topactiviteiten voor de rijksregels én voor de bruidsschat worden gemaakt. Ook maakt het rijk het vragenformulier voor de rijksregels en de bruidsschat. In de bruidsschat voor de indieningsvereisten (deze zijn de basis voor het formulier) zit ook een basis voor de huidige Olo-lokale activiteiten, zoals voor de kapvergunning of uitwegvergunning. Er zitten echter geen vragenbomen voor het checken van deze vergunningen. Dat kan dus een achteruitgang zijn in je dienstverleningsniveau zijn ten opzichte van je huidige niveau in de Olo. We raden gemeenten aan om hier goed naar te kijken en eventueel vragenbomen en/of vragen in het formulier toe te voegen als dit past in de huidige verordening.

Wil je echter meer toevoegen aan de toepasbare regels van lokale regels en daarvoor is geen grondslag in de bruidsschat indieningsvereisten (dus breder dan de huidige Olo), dan kan dat alleen als deze verordeningen in het nieuwe omgevingsplan zijn opgenomen en zijn gepubliceerd via de standaard STOP T-POD.

J. Omgevingsplan

J1. Hoeveel vrijheid hebben gemeenten, bijvoorbeeld om een ondergrens die gesteld is in het Bal aan te passen

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) maakt het afwijken van de rijksregels voor milieubelastende activiteiten generiek mogelijk. Het bevoegd gezag mag afwijken van artikel 2.11, afdeling 2.7 en de hoofdstukken 3, 4 en 5 van het Bal, tenzij anders bepaald.

Uitgangspunt: afwijken mogelijk

Het uitgangspunt is dat afwijken van de milieu- en lozingsvoorschriften van het Bal altijd mogelijk is, tenzij anders bepaald. Het bevoegd gezag kan van de regels van het Bal afwijken met:

- Een algemeen geldende maatwerkregel voor milieubelastende activiteiten in het omgevingsplan of de omgevingsverordening
- Een algemeen geldende maatwerkregel voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk in de waterschapsverordening een individueel maatwerkvoorschrift of een vergunningvoorschrift
- Het toestaan van een gelijkwaardige maatregel. Dit is een maatregel die hetzelfde resultaat geeft als de maatregel die het Bal voorschrijft. Toestaan van de gelijkwaardige maatregel kan op aanvraag van degene die de activiteit verricht.

Uitzonderingen en inhoudelijke waarborgen

- In de artikelen 2.12 tot en met 2.15 van het Bal staan de gevallen waarin het bevoegd gezag niet mag afwijken.
- Gemeenten mogen de regels uit het Bal dus wijzigen maar hierbij gelden wel beoordelingsregels en instructieregels.
- Zo staan in paragraaf 8.5.1.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) specifieke beoordelingsregels voor bijvoorbeeld Externe veiligheid en luchtkwaliteit.
- Ook geldt altijd de systematiek Beste beschikbare technieken (Bbt).
- Voor het maken van maatwerkregels in het omgevingsplan zijn gemeenten gebonden aan de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl. Ook daar staan grenswaarden aangegeven voor o.a. geluid, geur, externe veiligheid ed.

Zie ook:

- Onderwerpen in het omgevingsplan
- Bestuurlijke afwegingsruimte en het omgevingsplan

Ook erg handig en inzichtelijk is de handreiking die de Zuidhollandse omgevingsdiensten hebben gemaakt voor de gemeenten in Zuid-Holland over de bruidsschat en omzetten daarvan naar het omgevingsplan: <https://www.odmh.nl/thema/omgevingswet/handreiking/>

J2. Ruimte voor maatwerk is zowel voor bouw als milieuaspecten?

Een maatwerkregel is een lokale uitwerking van een algemene regel van het Rijk of de provincie. Decentrale overheden kunnen maatwerkregels stellen als een hoger bestuursorgaan de bevoegdheid geeft. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) geeft het Rijk brede mogelijkheden voor maatwerkregel. In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) geeft het Rijk heel beperkt mogelijkheden. De provincie kan de bevoegdheid alleen aan gemeente of waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Op de website van Aan de slag met de Omgevingswet vindt u nadere informatie.

J3. Hoe moet je omgaan bij de beoordeling van een initiatief in het omgevingsplan in relatie tot bruidsschat en cumulatie?

In de bruidsschat staan regels met waarden voor individuele activiteiten. Hierbij is geen rekening gehouden met cumulatie. Cumulatie kan een reden zijn om strengere eisen te stellen dan de waarden of afstanden die afgeleid zijn van een individuele activiteit. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (mba), moet bij het beoordelen van de significante milieuverontreiniging, bedoeld in artikel 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, rekening worden gehouden met cumulatie van geur. Dat kan leiden tot strengere vergunningvoorschriften dan de regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Bij niet-vergunningplichtige milieubelastende activiteiten kunnen strengere eisen zo nodig in een maatwerkvoorschrift worden vastgelegd.

Bij het opnemen van omgevingsplanregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan moet op grond van artikel 5.92, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving, cumulatie betrokken worden. In dit voorbeeld voor geur, maar dit geldt net zo voor geluid en trillingen. Dat kan leiden tot strengere regels in het nieuwe deel dan de regels van de bruidsschat. Als in het nieuwe deel van het omgevingsplan waarden worden opgenomen waarbij cumulatie al is meegewogen, zal bij het verlenen van de omgevingsvergunningen in beginsel geen noodzaak bestaan om in de vergunning strengere eisen op te nemen. Een andere mogelijkheid is dat in situaties waarin er een vergunningplicht voor een mba op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt, ook het nieuwe deel van het omgevingsplan expliciet uit zal gaan van (geur)hinder als gevolg van de (geur)belasting door de individuele activiteit, en de beoordeling van cumulatieve geurbelasting overlaat aan het traject van vergunningverlening. In dat geval zullen omgevingsvergunningen in cumulatieve situaties strengere eisen kunnen bevatten.

Zie ook: Aanvullingsbesluit geluid Ow – NvT algemeen deel – consultatietekst:

‘Bij het stellen van de geluidregels in het omgevingsplan hoeft het bevoegd gezag geen rekening meer te houden met het geluid van de activiteiten op omliggende geluidgevoelige gebouwen, met cumulatie van geluid van activiteiten in de omgeving van het industrieterrein en cumulatie met het geluid van andere bronsoorten zoals bijvoorbeeld wegen en luchtvaart. Dat alles is immers al onderzocht en afgewogen bij het vaststellen van de geluidproductieplafonds voor het industrieterrein als geheel. Om deze reden worden de geluidregels gesteld op een bepaalde afstand van de grens van de locatie waarbinnen de activiteit wordt uitgevoerd en niet bij geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van het industrieterrein. De geluidproductieplafonds zijn als omgevingswaarden uiteraard wel randvoorwaardelijk voor de geluidregels in het omgevingsplan.’

‘Ook wordt de bescherming bevorderd door betere regels over optelling en cumulatie van geluid. Zo wordt, anders dan onder de Wet geluidhinder, het geluid van alle bronnen die relevant zijn bij de cumulatie ook meegenomen bij de toepassing van de binnenwaarde voor het geluid in gevoelige ruimten van geluidgevoelige gebouwen. Ook wordt voor de toepassing van het normenkader het geluid van alle gelijksoortige geluidbronnen van dezelfde beheerder bij elkaar opgeteld. Dat verbetert de bescherming met name waar bijvoorbeeld twee wegen elkaar kruisen en een woning of ander geluidgevoelig gebouw door het geluid van die beide wegen wordt belast. Voorheen werd alleen gekeken naar het geluid van de weg waarover besluitvorming plaatsvond.’

J4. Als de bruidsschat aangepast wordt door bg wat betekent dit voor reeds verleende vergunningen?

Of de bestaande vergunningvoorschriften ook vergunningvoorschriften blijven voor een mba of maatwerkvoorschriften worden o.g.v. het Bal danwel het omgevingsplan, volgt uit het algemene overgangsrecht, Meer informatie vindt u op de [website van Aan de slag met de Omgevingswet](#).

Als vaststaat dat een bestaand vergunningvoorschrift als vergunningvoorschrift blijft gelden, dan is in artikel 2.1, tweede lid de bruidsschat relevant. De regels van het omgevingsplan gelden namelijk in principe naast de voorschriften in de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Om te voorkomen dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet plotseling nieuwe condities gelden, is een voorrangsbepaling in de bruidsschat opgenomen die bepaalt dat bij strijdigheid tussen de algemene regels van de bruidsschat en een bestaande omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit zoals aangewezen in het Bal, deze laatste voorgaat.

Een regel in het nieuwe deel van omgevingsplan die later wordt gesteld dan het vigerende vergunningvoorschrift, moet voldoen aan de instructieregels van het Bkl. Die instructieregels gelden voor het toelaten op een locatie van vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige activiteiten. Maar een nieuwe omgevingsplanregel leidt er niet toe dat het vergunningvoorschrift/maatwerkvoorschrift voor de milieubelastende activiteit van rechtswege vervalft. De regels blijven naast elkaar gelden en de strengste regels zijn bepalend voor degene die de activiteit uitvoert. Bij de totstandkoming van het

nieuwe deel van het omgevingsplan is het aan de gemeente om in afstemming met het bevoegd gezag voor de vergunning om vigerende vergunningvoorschriften te bezien in relatie tot het omgevingsplan. Het is niet in strijd met het stelsel van de Omgevingswet om een met een regel uit het omgevingsplan strijdig vergunningvoorschrift te laten voortbestaan. Gemeenten kunnen voor bestaande situaties een vergelijkbare bepaling als dit lid in het omgevingsplan opnemen. Het bevoegd gezag kan het vergunningvoorschrift ook schrappen als dat nodig is in samenhang met het opleggen van een maatwerkvoorschrift op grond van het omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenlandse omgevingsplanactiviteit.

Hoe je dit vervolgens handhaaft hangt dus erg af van hoe de gemeente met deze overgangssituatie omgaat en vormgeeft.

J5. Is er al een voorbeeldregeling voor een omgevingsplan die de kapvergunning regelt?

De VNG ontwikkelt zogenaamde staalkaarten. In deze staalkaart zijn voor vier activiteiten regels vanuit de model-APV in de structuur van het casco gezet. Voor elke activiteit zijn er verschillende varianten uitgewerkt, om te laten zien op welke verschillende manieren activiteiten in een omgevingsplan kunnen worden geregeld. Klik op de volgende link toelichting: hier kunt u de gevolgen van de verschillende varianten vinden:: [toelichting](#).

J6. Is het zo dat hoe globaler het omgevingsplan, des te meer vergunningplicht en hoe gedetailleerder het plan, des te meer ruimte voor vergunningvrije activiteit.

Dat is niet zo stellig te zeggen. Een gemeente kan het inderdaad zo regelen. Bij een globaler omgevingsplan kun je natuurlijk ook werken met specifieke zorgplichten, deze moeten dan wel opgenomen in het omgevingsplan.

Gemeenten hebben veel keuzen bij het ontwerpen van het omgevingsplan. De ontwerpkeuzen die de gemeente daarbij maakt kunnen effecten hebben op het niveau van de dienstverlening of hebben een weerslag op de ambtelijke organisatie. Als veel vergunningplichten worden geïntroduceerd hoort daar bijvoorbeeld ook het ambtelijk apparaat bij voor het beoordelen van vergunningaanvragen. Uitgangspunt bij het omgevingsplan kan zijn het stellen van zoveel mogelijk algemene regels (waarbij dus geen nader afwegingsmoment nodig is, in tegenstelling tot het gebruik van vergunningplichten in het omgevingsplan. Zie hiervoor met name stap 3 van de [ontwerp vragen voor het omgevingsplan](#).

J7. Vallen evenementenbeleid en evenementenvergunningen onder omgevingswet? hebben immers impact op fysieke leefomgeving, maar valt aan andere kant onder openbare orde.

Dat is inderdaad allebei aan de orde. Voor zover het gaat om openbare orde (een burgemeestersbevoegdheid) valt het niet onder de omgevingswet. Maar bijvoorbeeld de geluidsaspecten van een evenement betreffen de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en vallen wel onder de omgevingswet.

Zie voor een toelichting op welke onderwerpen uit lokale verordeningen landen in het omgevingsplan het [webinar Verordeningen in het omgevingsplan](#).

J8. Waar regelen de gemeenten de afweging? En hoe is dat geregeld vanaf 2021?

Deze vraag haakt waarschijnlijk in op de sheet 12 die gaat over hoe en wat je waar regelt. In sheet 11 gaat het over hoe we een goede balans kunnen regelen over beter beschermen en benutten.

Dat doen we door:

- Regelen wat op die locatie nodig is
- Ja, als benadering
- Vertrouwen en verantwoordelijkheid
- Via afweging:
  - o Zorgplicht (niet alleen als vangnet),

- o Algemene regels
- o Informatieplicht
- o Meldplicht
- o Vergunningplicht

Die afweging over of hoe je het 'gedrag van burgers en bedrijven' wil regelen, zal het bevoegd gezag dat de regels maakt moeten maken. Dus het rijk doet dat in het Bal en BBL; de provincie in de omgevingsverordening, het waterschap in de waterschapsverordening en de gemeente in het omgevingsplan.

K Leges

K1. Is er al wat duidelijk over de leges van milieu?

Het nieuwe stelsel staat toe dat gemeenten leges gaan heffen over milieuvergunningen. Dit verandert een aantal dingen: In de legesverordening kan worden vastgesteld dat ook leges over milieuvergunningen worden geheven (en wat de beprijzing hiervan is); De gemeentelijke kosten die direct zijn toe te wijzen aan deze milieuvergunningen mogen dan in de "in leges te betrekken kosten" worden opgenomen; Op basis hiervan kunnen dan leges geheven over milieuvergunningen;

Als gemeente is het verstandig:

1. Om de wenselijkheid van het wel/niet heffen van leges na te gaan: Vind het college en raad het wenselijk om leges te heffen? Meegenomen kan worden een inschatting te maken of het heffen van leges van invloed is op het naleefgedrag.
2. In kaart te brengen welke inzet er nodig is om een aanvraag te beoordelen en welke service er wordt geboden. Deze zijn voor milieu opgenomen in het BAL. Het is denkbaar dat de gemeenten hun OD vragen hoeveel tijd hiermee gemoeid is.

Immers een dergelijke onderbouwing is nodig voor het maken van de grondslag.

K2. Zijn leges straks nog kostendekkend?

Ja, de eis van 'maximaal 100% kostendekkendheid' blijft in stand. Het is raadzaam om de kosten die u maakt voor het verlenen van vergunningen in kaart te brengen en op basis daarvan te bezien of dit leidt tot de noodzaak om de legestarieven aan te passen. Belangrijk is dat u nu op de genoemde punten in de presentatie uw beleid en inrichtingskeuzes en mogelijke consequenties inzichtelijk maakt. Deze kunt u dan gebruiken in uw verordening leges. Op dit moment is nog niet bekend wanneer deze model legesverordening beschikbaar komt.

De verandering in de legesinkomsten zijn een belangrijk onderdeel van de structurele effecten die de gemeentelijke organisatie gaat ondervinden door de stelselwijziging. Voor deze structurele effecten heeft de VNG een werkwijze beschikbaar, waarmee de logische verbanden tussen inrichtings- en beleidskeuzes, en ook de verplichte veranderingen, hun gevolgen voor de organisatie en de effecten daarvan op inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. Zie ook de informatie op vng.nl. Deze ervaringen zijn voor het maken van de model-legesverordening erg van belang omdat we zo ook beter inzicht hebben in wat de lokale afwegingskeuzes zijn.

K3. Waarvoor zijn leges mogelijk? Alleen vergunningaanvragen?

De regels hierover zijn niet veranderd binnen deze stelselwijziging.

K4. Mag je straks leges heffen voor meldingen (bijvoorbeeld de milieumelding)?

Nee, dit mag niet. Er moet een 'dienst' tegenover staan.

K.5 Kan je leges heffen voor initiatiefoverleg en vooroverleg?

Je zou eventueel leges kunnen heffen als er toe wordt gewerkt naar een conceptvergunning bij het initiatiefoverleg/vooroverleg/omgevingsoverleg. Immers dan staat er echt een product tegenover.

K6. Komt er een VNG model legesverordening? En zo ja wanneer komt deze er? Vaststellen van verordeningen door de raad (leges, APV, etc.) heeft relatief lange doorlooptijd, dus modelverordeningen VNG moeten wel voor zomer 2020 gereed zijn. Is dat ook de planning?

Het is van belang dat u tijdig uw legesverordening heeft aangepast. Als na inwerkingtreding van de Omgevingswet aanvragen worden ingediend, moet de legesverordening op de Omgevingswet zijn afgestemd. De oude bepalingen kunnen dan geen toepassing meer vinden. Op dit moment vindt er (nog) met BZK overleg plaats hoe en of er een apart grondslagartikel moet komen in de Omgevingswet.

De VNG gaat de nieuwe situatie van een ingevoerde Omgevingswet (en Wet kwaliteitsborging bouw) verwerken in de modelverordening leges. Kanttekening daarbij is dat het door de vele gemeentelijke keuzemogelijkheden eerder een model met een open structuur zal worden. Op dit moment kunnen we nog geen exacte datum noemen wanneer deze beschikbaar is. We begrijpen dat gemeenten hem zo snel mogelijk willen hebben.

De lokale beleids- en inrichtingskeuzes moeten bekend zijn, om deze in de verordening te kunnen verwerken, en daarna moet/kan de verordening pas worden opgesteld. Deze stappen kunt u nu dus al zetten. Het één op één vertalen van de modellegesverordening voor een individuele gemeente zal dus niet moeilijker gaan dan met de huidige wetgeving en de huidige modelverordening.

L. Bodem

L1. Moeten alle bodemtaken door de OD uitgevoerd worden?

Onder de Omgevingswet zullen de regels met betrekking tot de bodemgerelateerde activiteiten niet langer apart worden geregeld. Deze milieubelastende activiteiten zullen voor een groot deel worden geregeld in hoofdstuk 3 van het Bal. In het invoeringsbesluit is op dit moment opgenomen dat de hoofdstuk 3 taken in het bal in het basistakenpakket. Er zijn op dit moment nog gesprekken tussen VNG en BZK over de consequenties en dus de wenselijkheid van het aanwijzen van een beperkt aantal activiteiten in hoofdstuk 3 als basistakenpakket.

L2. Welke bodemtaken blijven nog wel bij de provincie

De provincie draagt niet alles over aan de gemeente. Ze behoudt haar verantwoordelijkheid voor de grondwaterkwaliteit, ook als deze beïnvloed wordt door de bodemkwaliteit (zie hoofdstuk 6). Daarnaast zullen volgens het overgangsrecht lopende bodemsaneringen en voorgenomen spoedsaneringen volledig onder de Wet bodembescherming blijven vallen, inclusief de daarbij behorende bevoegd gezag verdeling. Zie hoofdstuk 6 van het aanvullingsbesluit Bodem.

L3. Blijft het meldpunt bodemkwaliteit bestaan?

Op grond van artikel 10.40 Wet milieubeheer en artikel 2 van Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen is het voor iedereen aan wie grond of baggerspecie wordt afgegeven verplicht te registreren van wie dit afkomstig is. Deze informatie moet vijf jaar lang beschikbaar blijven voor het bevoegd gezag. Bij grote grondopslagen moet deze informatie gemeld worden bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. Deze verplichting blijft gelden.

Het meldpunt bodemkwaliteit wordt 'verwerk' in het DSO

- Streven is om alle meldingen vanuit Meldpunt via DSO te laten lopen op moment van inwerkingtreding.
- Dat zijn de meldingen: opslaan, toepassen en IBC monitoring.

- Ook de andere meldingen uit Aanvullingsbesluit, zoals graven en saneren, in DSO worden opgenomen.
- Itt meldpunt zoals we dat nu kennen, slaat het DSO de meldingen niet op. Er wordt dus geen register bijgehouden. Vanuit beleid en ILT is dit wel wenselijk. Het is de bedoeling dat functionaliteit later wordt ingebouwd. Het is nog niet duidelijk, hoe lang die periode zonder registratie gaat duren. Verwachting is een half tot 1 jaar. Er is een werkgroep die nadenkt over hoe om te gaan met dit gat.
- Na 1/1/21 dient het huidige Meldpunt als archief (register meldingen) en tbv overgangsrecht IBC monitoring.

M. DSO

M1. Is een aanvraag via DSO straks onder de Omgevingswet niet verplicht?

Nee, het doen van een papieren aanvraag blijft mogelijk

M2. Wanneer is het DSO klaar?

De basis is al klaar om mee te oefenen. De meeste VTH leveranciers hebben al via een praktijkproef laten zien dat ze verzoeken uit DSO-LV kunnen ontvangen. Op dit moment en in de komende periode wordt het DSO-LV verder doorontwikkeld. Nieuwe ontwikkelingen worden met leveranciers gedeeld zodat zij hun software ook hierop kunnen aanpassen.

M3. Zijn er voorbeelden van de DSO om in te kijken hoe dat werkt en kun je nog inbreng aanleveren bijvoorbeeld als OD.

Op [deze website](#) vindt u o.a. een demo maar ook hoe uzelf een demo kunt geven bij uw organisatie. Het DSO wordt in nauwe samenspraak ontwikkeld met gebruikers. Er zijn veel mensen van gemeenten en OD's betrokken geweest, die regelmatig hun bijdragen hebben geleverd. Het DSO-LV zal verder doorontwikkeld worden mede op basis van signalen uit het land. Er worden vooralsnog twee wekelijks "sprint-reviews" en periodiek gebruikersevaluaties gehouden. Hier kunt u aan deelnemen. Als u interesse heeft aan deze reviews of evaluatie deel te nemen, neem dan contact op met uw RIO.

M4. Kan er nog steeds gecommuniceerd worden via het DSO met aanvragers? Nu is het mogelijk om beschikkingen via het OLO te sturen naar de aanvragers

De eerste communicatie met de initiatiefnemer verloopt via de berichtenbox. Hoe de vervolggcommunicatie verloopt is aan het Bevoegd gezag. Deze verloopt niet via DSO-LV. Zie in [deze link](#) de was- wordt in het DSO (dus van functionaliteiten OLO, AIM en ruimtelijke plannen naar het DSO-LV)

M5. Waarom is/was het niet mogelijk om een scheiding te maken in de DSO-LV van activiteiten die naar de regionale OD gaan en activiteiten voor het BG? Is het niet mogelijk om binnen DSO een selectie te maken welke aanvraag bij gemeente terecht moet komen en welke bij OD? dus obv van gevraagde activiteit

Dat is zeker mogelijkheid, maar moet wel ingeregeld worden door BG. Binnen het DSO-LV is functionaliteit ontwikkeld om voor bepaalde activiteiten, locaties of verzoektypes een behandeldienst in te stellen. Een behandeldienst kan een OD of een andere gemeente zijn (bv. igv samenwerkingsverband). Met BZK zijn we in gesprek of BZK wil meewerken om dit landelijk op een voor gemeenten eenvoudige wijze te faciliteren voor in ieder geval de basistaken.

N. Inrichten proces

N1. Wat is triage?

Met triage bedoelde ik in de presentatie te zeggen dat je voor de inrichting van je initiatieven en behandelproces dat je bij binnenkomst van verzoek om een omgevingsoverleg/vooroverleg of aanvraag direct een verdeling maakt naar soort aanvraag bijvoorbeeld: een zeer eenvoudig (die wellicht zeer snel is af te handelen, conform bijvoorbeeld een [snelserviceformule](#), meervoudig en die de nodige interne afstemming vraagt en bijvoorbeeld een aanvraag die interbestuurlijke afstemming vraagt. Het kan verschil maken voor de wijze of en zo ja hoe je je omgevingsoverleg/vooroverleg inricht: het hoeft niet overal heel grootst.

Voor de als voorbeeld genoemde categorieën, geldt de reguliere procedure als er een aanvraag wordt gedaan. Maar om die termijn te halen, zul je dus waarschijnlijk afhankelijk van de categorisering verschillende stappen moeten zetten om tijdig tot een besluit te komen.

N2. Een Omgevingstafel zou denk ik prima kunnen worden gerealiseerd in een digitale setting. Teleconferencing maakt gemakkelijker overleggen mogelijk....?

We zien inderdaad nu een aantal gemeenten mee proefdraaien, begonnen als noodgedwongen door de Corona-maatregelen. En inderdaad zijn de eerste geluiden positief. Het maakt het makkelijker/efficiënter om de bestuurlijke partners en adviseurs bij elkaar te brengen. Het voorkomt dat de OD/provincie naar alle gemeenten zou moeten afreizen. Mooie en interessante ervaring!

N3. Hoe ziet de VNG de samenwerking tussen de gemeente en de OD als het gaat om dienstverlening en loketfunctie?

De gemeente is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor VTH-proces. Met de Od zal zij mijn inziens afspraken moeten maken over inzet, vaardigheden en expertise als de Od bijvoorbeeld inzet/expertise levert bij een omgevingsoverleg/vooroverleg. Een groot deel van de mba zijn in ieder geval opgenomen als basistaak en moeten dus worden beoordeeld door een OD. Veel gemeenten hebben daarnaast ook nog extra taken bij de OD's neergelegd, de zogenaamde plustaken. Als een aanvraag gaat over voornamelijk taken die bij de OD zijn neergelegd is het goed denkbaar dat de regie dan door de OD zou kunnen worden gevoerd in opdracht van de gemeenten. Uiteraard dan wel in het niveau van de dienstverlening zoals de gemeente die graag voorstaat. De gemeente zal hier dan ook duidelijk moeten zijn en idealiter samen met de OD (en omliggende gemeenten) een visie over moeten hebben.

N4. Wat is de rol van de veiligheidsregio bij vergunningverlening?

Veiligheidsregio's bieden met haar deskundigheid op het gebied van fysieke veiligheid belangrijke meerwaarde door te adviseren over complexe vraagstukken en risico's in de fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan advies over bijvoorbeeld brandveiligheid van een gebouw. Juist bij sommige initiatieven aan de voorkant is dat de veiligheidsregio meedenkt in hoe een initiatief mogelijk kan worden. Een 'ja, als' benadering. Snel helderheid aan de voorkant, voorkomt onnodige discussie/gedoe tijdens de behandeling, waarbij toegewerkt wordt naar 1 integraal besluit op die aanvraag.

N5. Het vergunningvrij maken van bouwwerken levert veel meer vooroverleggen op. De praktijk laat zien dat mensen zekerheid van de gemeente willen

We horen dat van meerdere gemeenten. Een aantal gemeenten speelt op die behoefte in door soort van verklaring geven dat iets vergunningvrij is, als ze inderdaad bouwen zoals ze hebben aangegeven. Eventueel zou je hier leges voor kunnen heffen omdat je hier dus een dienst (een officiële verklaring) voor levert.

O. Overig (o.a. transformatietabel)

O1. Wanneer treedt een omgevingsvergunning in werking onder de Omgevingswet?

Vanaf dat de wet inwerking treedt betekent dit initiatieven conform de Omgevingswet moeten worden behandeld.

O2. Is er een was-woordt lijst van de diverse toestemming e.d. (meldingen/vergunningen) waarin staat waar en in welke vorm deze toestemmingen onder de Omgevingswet terugkomen en welke procedure van toepassing is?

In de bijlagen van de memorie van toelichting van de Invoeringswet en in de bijlagen van de nota van toelichting van het Invoeringsbesluit treft u de transponeringstabellen aan van de huidige wetten en besluiten naar de Omgevingswet en de daarbij behorende besluiten.

O3. Hoe krijg ik de bedrijven geïnformeerd over de Omgevingswet?

Vanuit Aan de Slag met de Omgevingswet en de koepels zoals VNG wordt een toolkit ontwikkeld voor communicatieadviseurs van o.a. gemeenten. We verwachten dat dit voor de zomer beschikbaar komt.